

Molkomsjöns Fiskvårdsområdesförening

Tillbakablick på 2014 – Året som gått.

Nedan ett antal reflektioner

Bilden är en av vinnarbilderna i mfvoj fototävling - tagen av Eline Kolstad 9 år, Molkom

Vädret

Om vädret var märkligt 2013, så blev det inte mindre märkligt 2014.

Vi väntade hela Januari – Februari på isläggning, men lite kallare perioder följdes alltid av mildväder och under hela vintern fanns det områden mitt på sjön som aldrig frös till. Detta gjorde också isfiske väldigt farligt eller vanskligt. Våra ambitioner att som 2013 förbättra risvasar från is kunde därför aldrig genomföras, inte heller kunde vi genomföra provtagningar av vattenkvalite från is som tänkt.

Redan i slutet av Mars var all is borta och det blev svårt att förstå när gädd- och nors-lek verkligen skulle äga rum. April var en blandning av från spegelblanka dagar med morgonfrost till mera ruskväder. Genom att sjön var isfri redan i Mars så kunde de få kvarvarande nätfiskarna prova lyckan tidigt och i mitt fall så blev det goda resultat, med fångst av gös, gädda, abborre och lake.

Maj erbjöd en blandning av fina dagar men också perioder med blåst och rusk.

Sommaren kom på riktigt i mitten av Juni och ville sedan aldrig ta slut. Långt in i September hade vi fina sommardagar, vilket inbjöd sportfiskare och naturälskare till uteliv och dagar-kvällar på sjön. Som bevis för mycket närvaro av fiskare på sjön, kan föreningen uppvisa rekordfösäljning av dagfiskekort.

Tävlingsbild i fototävlingen tagen av Mattias Modin, Molkom

Höstens intåg var svår att notera. Nattfrost lyste med sin frånvaro nästan hela Oktober - November och temperaturer över 10 grader var inte ovanliga. Nya kantareller växte upp under större delen av

denna period, vilket torde vara unikt. Gråväder dominerade helt i November med nästan inga soltimmar alls.

December slutligen blev en månad med stabilare väder och gradvis kallare och kallare med isläggning under julhelgen och i mellandagarna riktig vinterkyla, med möjlighet till säsongens första isfiske.

Skötselplan för Molkomsjön

Skötselplanen och det kopplade åtgärdsprogrammet har som tänkt varit basen för vår verksamhet. Jag har hela tiden betonat att vi ska ligga i framkant som förening och att en plan aldrig är slutprodukt utan bara basen för systematiskt genomförande av vad som överenskommits. Vi har under året följt åtgärdsprogrammet med råge, vilket känns väldigt bra.

En historiskt värdefull produkt, som vi skapat under 2014 är den digitala sammanställningen av alla verksamhetsberättelser från perioden 1936 – 2013. Där kan intresserade få en inblick i hur föreningarna jobbat, vilka som var involverade och vad de viktigaste frågorna och besluten varit. Detta dokument finns sparat bland dokument på vår **hemsida**.

Berättelserna vittnar om framsynta och engagerade fiskerättsägare, som både var måna om att uthålligt kunna fånga fisk själva för husbehov och om att erbjuda kortfiskare möjlighet till husbehovsfiske. Förresten ska det inte glömmas bort att vi ända fram till 2000 talet hade några kortköpande yrkesfiskare i sjön!!

Husbehov var länge det viktigaste motivet till fiske. Nu är det ersatt av sportfiske enligt principen **fånga – väga – mäta - släppa** tillbaka. Idag äter få lokalbor insjöfisk från Molkomsjön, med vissa undantag för abborre och gös.

Vitfisk som mört och braxen var viktig föda fram till 1950 talet. Gädda och lake var populär matfisk fram till 1980 talet, men nu domineras fiskkonsumtionen av fryst lax och fiskpinnar från COOP, samt färsk mestadels havsfisk, som säljs från fiskbilen på Molkoms Torg en dag varje vecka.

Regelbunda fiskeinventeringar

En spännande aktivitet under året var det provfiske vi genomförde i samarbete med ForshagaAkademin. Tredje ringarna på Sportfiskegymnasiet genomförde detta systematiska provfiske under uppsikt av sina lärare och efter konstens alla regler för nätprovfiske.

Ett provfiskenät är 30 meter långt och är indelat i 2.5 meter sektioner med maskstorlek från 5 mm där nors och annan småfisk fastnar till 45 mm maskor. Antalet nätländger för att statistiskt kunna bestämma fiskförekomst beror på en sjös yta och djup. I Molkomsjöns fall leder detta till behov av 35 nätländer, där vissa nät är pelgsiska, dvs inte står på botten utan förankras med flöten på olika djup i de djupaste delarna av sjön.

För att lägga alla dessa nätlängder, så krävdes 3 nät- nätter (tidigt September). Alla fångade fiskar mättes och vägdes. Maginnehåll och ålder kollades på ett mindre antal gösar och abborrar.

Detta är gösar från ett provfiske, vilket visar fiskar från årsyngel storlek och uppåt och som också bevisar att gösföryngringen är god!

Det går som sagt genom denna typ av provfiske att statistiskt beräkna förekomst av de flesta fiskarter, dock ej gädda, eftersom dess rörelsemönster avviker från andra fiskarter. Gäddan står stilla och gör däremellan blixtnabba utfall för att fånga fisk. Gäddan är alltså underrepresenterad vid provfisken av detta slag.

Eftersom liknade systematiskt provfiske genomfördes av Länsstyrelsen 2010, kan vi nu visa hur sammansättning av fiskebestånd och mängd av fisk förändrats. Så här långt kan jag redovisa vissa preliminära resultat.

Översiktligt kan uppskattas att fiskförekomsten i sjön ökat något under de senaste 4 åren.

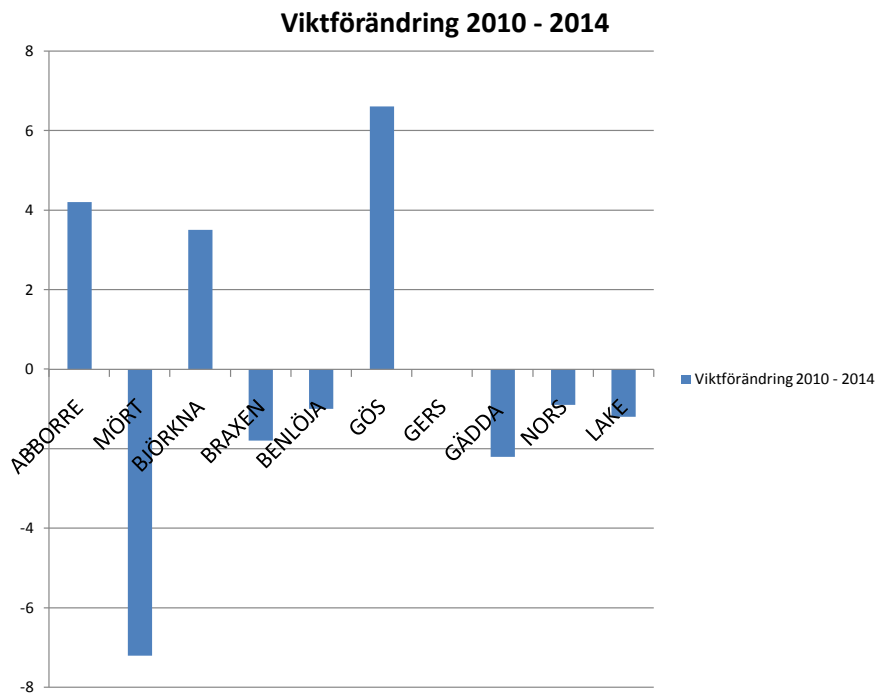

Diagram 1, Viktmässig förändring för olika fiskarter mellan 2010 och 2014

Det har (som framgår av diagram 1 ovan) viktmässigt med stor sannolikhet blivit mer abborre, björkna och gös i sjön, vilket också fiskare vittnar om.

Jag själv upplevde väldigt lyckade fisken efter abborre i September mitt ute på sjön. Med en vanlig pimpel med trekrok agnad med en fiskbit, så kunde jag dra upp abborre efter abborre i viktklassen 1 – 3 hg. Liknade fiske var jag med om senast under 1990 talet, då liksom nu i samband med måsslåg efter nors, där abborrharna drivit upp norsen till ytan.

Two of the 3 hg abborrar jag fick i September på pimpel med trekrok

Provifisket visar (se diagram 1) också att vitfiskbestånden sannolikt minskat något. Benlöjan var mindre vanlig redan 2010 och beståndet har inte återhämtat sig, snarare tvärtom. Även bestånden av mört och braxen har minskat något. Detta behöver inte vara till nackdel för sjön, eftersom djurplankton kan bli fler, med mindre växtplankton och algblomning som följd.

Dock vore det trevlig att få tillbaka benlöjan, som är en grasiös fisk som inte minst är spännade att titta på under leken i strandkanterna. När rovfisk (gös, gädda abborre) attackerar pågående löjlek så hoppar löjorna åt alla under ljudligt plaskande. Detta händer framförallt under sommarnätter från senare delen av Juni till mitten av Juli.

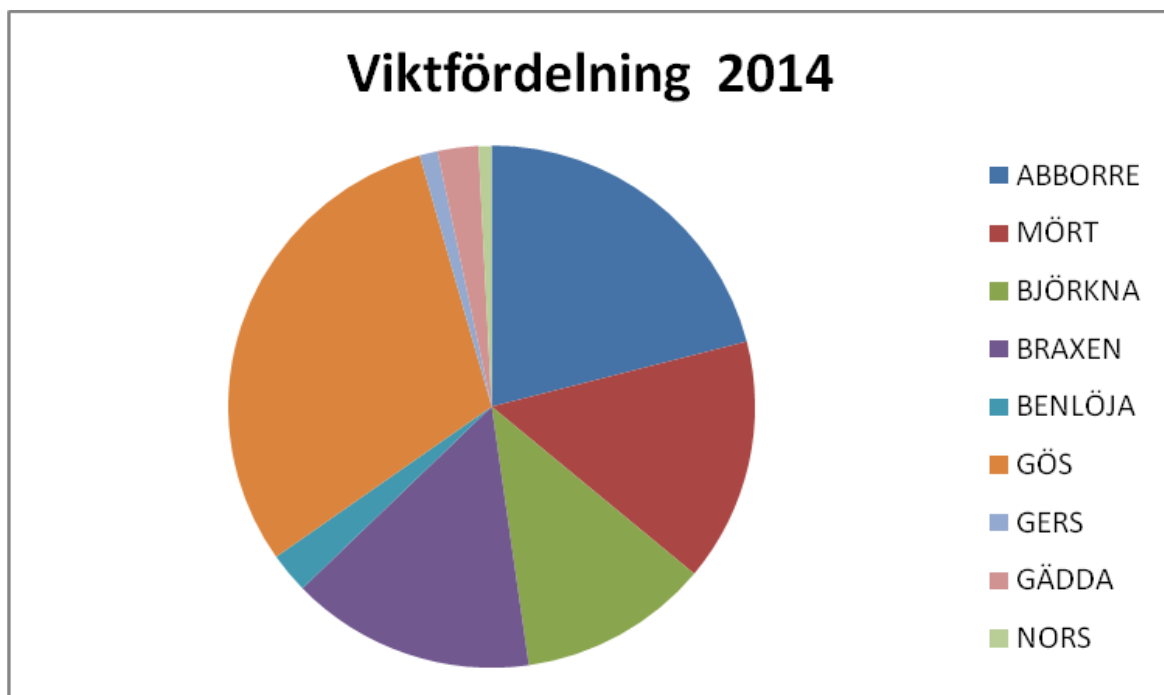

Diagram 2, Viktfördelning mellan olika fiskarter 2014

Den vikt­mässigt vanligaste fisken in sjön är nu gös följt av abborre, mört, braxen och björkna (se diagram 2). Antalmässigt är abborre vanligast följt av mört. Det finns dock mer gädda i sjön än vad diagrammet visar och det ska också nämnas att det finns ål, lake, stensimpa, ruda och öring i sjön, men i så små mängder att de inte kommit med som fångstresultat i provfisket 2014.

En rapport från ForshagaAkademin med de slutliga och mer detaljerade resultaten från provfisket kommer att läggas upp på vår hemsida när den är klar. Skolan vill gärna fortsätta att samarbeta med oss i provfisken, vilket vi är väldigt positiva till. Nästa provfiske blir aktuellt 2018, men kanske skolan även kan förlägga andra delar av undervisningen till vår sjö, vilket vi i så fall välkomnar.

Kontinuering kontroll av vattenkvalité

Under året så har vi med ekonomiskt stöd från Leader Närheten genomfört studier av nuvarande vattenkvalité i Molkomsjön och också sammanfattat hur kvaliteten har förändrats under perioden 1936 och framåt.

Kemiska vattenkvaliteaspekter har mätts av Nyeds Skola, medan Molkoms Folkhögskola undersökt förekomst av plankton och vattendjur. Själva har vi granskat statistik material insamlat under årens lopp av Karlstad kommun och Länsstyrelsen.

Genom den ovan refererade milda vintern, så tvingades vi ändra planerna för provtagning av kemiska vattenprover, andra provtagningar skedde som planerat.

Slutrapporten från detta projekt finns upplagd på vår [hemsida](#), men översiktligt kan sägas att Molkomsjöns vattenkvalité nu är bättre än på många år. Den milda vintern med öppet vatten och därmed syresättning av vattnet hela året har ytterligare bidragit till stabila värden på de flesta mätta parameterarna.

Samarbete med Folkhögskolan med regelbundna mätningar av plankton förekomst fortsätter, medan samarbetet med Nyeds Skola inte kunnat fortsätta som vi hoppats på, på grund av omorganisation av studieprogrammen. Rapport från höstens arbete genom elever på Folkhögskolan kommer att läggas upp på vår **hemsida**, när den är klar.

En av våra grundider är att långsiktigt engagera ortens skolor i vattenvård och på så sätt öka och stimulera intresse för natur och miljö och vi kan nu konstatera att detta lyckats (Nyeds Skola, Molkoms Folkhögskola, Forshagaakademin).

Sjöns vattenkvalite mindre bra utifrån två aspekter. Den mest oroväckande är förekomsten av **bly**. Anledningen till detta är att det finns mycket bly lagrat i marken vid Blombacka bruk. Bly urlakas fortfarande och förs genom Borssjön ner i Molkomsjön. Utredningar pågår sedan många år runt hur urlakning av framförallt bly och zink från detta industriområde ska kunna stoppas. Så här långt är inget åtgärdsprogram bestämt. Vad jag förstår så är det både en fråga om metod (tex bortforsling av jordmassor eller inkapsling av giftområdet) och hur åtgärderna ska finansieras. De blir inte blir billiga att verkställa. Länsstyrelse och kommun är involverade från myndighetssidan och bl.a. Fortum på industrisidan.

Halterna av **kvicksilver** i fisk är också delvis förhöjda, dock inte till farliga nivåer, men de är över EUs riktvärden för insjövatten. Huvudskälet till detta är att kvickslivnedfall med regn under årens lopp (från industriområden i Väst Europa) finns lagrade i våra skogsmarker. Efter slutavverkningar så frigörs kvicksilver och förs ner i sjöar runt om i Sverige. I vårt sjösystem har Acksjön de högsta kvicksilverhalterna i trakten. Anledningen är att sjön har ett relativt sett mycket stort vattenfångstområde, vilket till största delarna utgöres av skogsmarker. Molkomsjön får alltså påspädning av kvicksilver inte minst därifrån.

Det ska påpekas att kvicksilverhalterna i fisk inte på något sätt är hälsofarliga vid måttlig fiskkonsumtion, men att det ändå är viktigt för oss att hålla uppsikt på kvicksilverhalt genom upprepade analyser.

Vattennivåkontroll

Vi har under året diskuterat denna fråga med de fiskerättsägare som också ansvarar för vattennivåkontroll (Molkoms bruk och Norum) och är i fullt samförstånd om hur och när in och uttappning ska ske (dvs att högt vattenstånd ska hållas under perioden Apri I – mitten av Maj, för att skydda gädd- och mört-lek.

Under Augusti 2014 så fick vi uppleva vad naturens krafter kan ställa till med. Våldsamma skyfall ägda rum under några få dygn, vilka fyllde hela sjösystemet med massor med vatten. God samordning mellan de som är ansvariga får tappning av vatten genom Alsterälvens vattensystem, gjorde att översvämningar av infrastruktur i trakten kunde undvikas. Inte minst Gaperns förmåga att ta emot mycket vatten var viktigt i sammanhanget.

I andra sjösystem med sämre system för vattenregleringar (tex ovanför Kristinehamn) skapades kaos situationer med översvämningar nedströms och nedstängning av vägar och järnvägslinjer. Detta i sin tur ledde till avsevärda kostnader för myndigheter, privatektor och enskilda personer.

Lärdomarna från denna händelse är att det är viktigt att sköta eller ha möjlighet att sköta vattenregleringar i sjösystem. Med större och större variationer i klimat torde denna typ av naturkatastrofer bli vanligare i en framtid.

Hemsida

Vi har under året som gått regelbundet uppdaterat vår hemsida med nyheter, dokument av intresse samt frågor-svar.

Enligt den kontrollfunktion, där vi kan följa hur frekvent hemsidan besöks, så kan vi se att vi har 20 – 30 unika besökare per dag och att vi under året som helhet haft ungefär 6,000 unika besökare. Besökarantalet har naturligt varit fler under period April – September än under de perioder då fiske inte är så intressant.

Vår hemsida granskas kontinuerligt av sökrobotar inklusive Google, vilket innebär att information vi lägger ut även hamnar i databaser, där besökare letar efter information baserat på sökord – ett sådant sökord kan tex vara Molkomsjön ett annat exempe fototävling osv. Även bilder som finns på vår hemsida hamnar i bildarkiv på nätet inklusive Google, där man plötsligt känner igen en bild som har sitt ursprung hos oss.

Tävlingbild i mfvovf fototävlingen tagen av - Yvonne Wallebom, Molkom

Restaurering av vassar

Vassbestånden fortsätter att krympa runt sjön. Kanadagäss är en viktig orsak till detta, även om antalet gäss 2014 varit något färre än under de senaste åren. Vassbestånd krymper nu också genom att rotfilt bildas i tidigare vassområden, vilket leder till att buskbestånd utvecklas och expanderar. Detta är inte minst uppenbart utanför Västbylandet och i Molkomsviken.

Här skymmer nu buskar sjöutsikten mer och mer till förtret för boende, besökande och förbipasserade, men kanske till glädje för vissa arter av häckande fåglar som sävsparv och sävsångare. När vi hade större riktiga vassområden i sjön hade vi dock betydligt fler häckande fågelarter inklusive sothöna, knölsvan och skrattmå.

Kommunen genomförde i Oktober vassbekämpning i Molkomsviken vilken blev onödigt kraftig, pga trenden minskande vassar. Vi i MFVOF vill hellre nu se busk-än vass-bekämpning!

Som ett exempel på hur strandängar med vass kan återskapas så konstruerade vi en mindre så kallad gäddfabrik vid Krakerudsbäckens mynning i September. Vi rörde bort det buskebestånd som utvecklats där senaste årtiondet, rensade bort buskrötter, multnade vass, rotfilt och skräp som ansamlats och har nu vid högvatten en vattenfylld äng som blir värdefull för gäddföryngring i sjön. Hur detta arbete gick till finns beskrivet på [hemsidan](#).

Liknade arbeten skulle kunna genomföras i andra vass-buskvikar i sjön till glädje både för fisk och fåglar (and- och vadar-fåglar inte minst).

Gäddfabriken vid högvattenstånd, innan restaureringen var det vattenfyllda området täckt av buskvegetation.

Utplantering av flodkräfta

I slutet av September så köpte och planterade vi ut drygt 2000 flodkräftor fördelat på tre olika lokaler i sjön. De inplanterade kräftorna består av årsyngel (200 per lokal), ett-åriga kräftor (240 per lokal) och två-åriga kräftor (240 per lokal).

Utplanteringen föregicks av omfattande provfiske under 2012 och 2013 samt en mindre test 2014, vilka alla utföll med 0 kräftor som resultat. Med stor sannolikhet har en tidigare svag kräftstam, vilken obeseverades fram till omkring 2007-2008 drabbats av kräftpest. Orsaken till detta kan vara olovlig utsläppning av signalkräfta i antingen Molkomsjön eller Borssjön. Det är nu troligt att signalkräfta inte längre finns i sjösystemets närhet. Dock har under 2014 Länsstyrelsen vid elprovfiske fått enstaka signalkräftor i Herrån ovanför Acksjön.

Det kommer att bli spännande att provfiska 2015 och då få konstaterat om de nu utplanterade kräftor finns kvar och växer. Det milda vädret- vattentemperaturen under hösten 2014 har gynnat tillväxt av kräftor, vilket också skulle kunna gälla våra kräftor.

Eftersom mink gärna äter kräftor, är det nu speciellt viktigt att hålla minkbeståndet under kontroll. I år har vi fångat 3 minkar, vilket är mycket mindre än för sent 1900 tal då flera tiotal minkar fångades varje år. MFVOF betalar förresten 200 kr till varje uppvisad dödad mink till personer med jakt- eller fiskerätt vid Molkomsjön.

Dessa kräftor finns nu i Molkomsjön

Underhåll av risvasar

Under 2014 har vi fortsatt att förbättra de risvasar som funnits i sjön. Detta arbete försvårades i vår av att vi inte kunde använda isen för uttransport av ris, utan fick bogsera-transportera med båt.

Vi har också fortsatt att lägga ut risbalar (ungefär en och en halv meter långa, med hopbuntade mindre granar) som stöd och skydd för gösrom och gösyngel, på platser där vi är övertygade om att göslek äger rum.

Risbalarna blir också ett indirekt skydd för gös, eftersom fiske med jigg och vertikalfiske försvåras.

Fisketillsyn

Fisketillsyn har bedrivits i mindre omfattning i år än tidigare år, men de inspektioner som gjorts har inte lett till några ingripanden.

Det fina vädret under långa perioder från April och till sent Oktober har lockat många fiskare till sjön. Detta har kanske i sig inneburit att fiskare haft disciplin att köpa kort.

Trots fiskares närvaro, så har i år fiskegjuseparet som häckar intill sjön lyckats få fram ungar, vilket vi är mycket glada för.

Vi noterar också med tacksamhet att vi under året haft betydligt mindre med buskörning på sjön än tidigare. MFVOF rekommenderar en maxhastighet av 10 knop och det är få som kört fortare i år.

Kortförsäljning inklusive introduktionen av Ifiskekort

Året har varit rekordår för försäljning av dagkort. Totalt har 255 dagkort sålts, vilket innebär en ökning jämfört med i fjol med ungefär 10 %.

Av dessa 255 kort är 83 sålda genom Ifiske, dvs genom SMS funktion på mobiltelefon eller via dator-internet. Det är främst besökande och yngre fiskare som köpt Ifiskekort. Ortsbor, framförallt de äldre har fortsatt att köpa dagkort på Macken i Molkom. Sannolikt så är dessa fiskare mindre väl bevandrade i användning av dator-internet och SMS .

Ifiske har gett oss intressant information, tex vi ser hur kortköpen fördelas över månader, veckor, dagar och tid på dygnet. Vi får ögonblickligen via internet besked om när köp äger rum, samt hur vi kan nå köparna av kort för kontroll eller dialog (telefonnummer).

Försäljning av nätkort fortsätter att minska och är nu nere på bara 7 försålda kort. Detta välkomnas av sportfiskarna, som ser nätfiske som skadligt för fiskebestånd av framförallt gös. Fisketrycket genom nätfiske är nu mycket lågt med mindre än en handfull fiskare som mer eller mindre regelbundet fiskar med nät (bland nätkortköpare och fiskerättsägare).

September morgon – solen bryter för ett ögonblick igenom dimbanken, som vilar över sjön.

Fångstrapportering

Det under året introducerade Ifiskekortet har en funktion som innebär att fiskaren efter avslutat fiske kan rapportera resultat av fisket antingen genom SMS eller dator-internet. Av de som löst Ifiskekort har ungefär 10% rapporterat resultatet.

Min bedömning är att det är de mest engagerade och intresserade fiskarna som lämnar rapport samt att de rapporter de lämnar är korrekta. Denna fiskare-kategori består av hängivna och kunniga fiskare som vet hur man ska hitta de bästa fiskeplatserna och som ofta ägnar många timmar till fiske, de dagar de fiskar.

Jag tror därför inte att vad de rapporterar kan användas som ett genomsnitt för vad dagkortköpare fångar, (vilket på inget sätt förringar rapporternas värde)!

Sammanfattningsvis så rapporterar de mycket goda fångster av abborre och gös, mest smågös, men även gösar på 2 – 4 kg, ett mindre antal ordentligt stora gäddor och abborrar i storleksordningen 0.1 – 0.5 kg. Deras fiske är i regel focuserat på gös med spö- jigg som fiskeform. De flesta fiskarna släpps tillbaka igen, med undantag för en eller ibland två matfiskar per fiskedag (gösar i viktklass 1 – 3 kg). Den slutsats man kan dra från deras rapportering är alltså att det finns mycket gott om gös och abborre i sjön samt mindre antal ofta stora gäddor. Nätprovfisket under året har gett samma resultat.

Denna ruda på drygt 1 kg fångades med nät i början av September. Ruda finns men rätt sällsynt i Molkomsjön

Dagkortköpare som inte fångstrapporterar är sannolikt en blandning av de som inte fått någon fisk och de som inte vill rapportera, inte köpt Ifiskekort eller inte har datorer. Väldigt få fiskare har rapporterat fångster direkt till vår hemsida, där det också annars finns möjlighet att fångstrapportera.

Vad gäller hemtagen fisk, så skulle man kunna anta att medelvikten på dessa fiskar (gös) är mellan 1 -2 kg och förstås i enstaka fall riktigt stora 2 - 7 kg. Vi har förstått att det under året också fångats (ej rapporterade) några gösar på 6 – 7 kg. Jag noterar att denna kunskap leder mig till uppjustering av de medelviktvärden på upptagna fiskar vilka vi använde i vår skötselplan ([jämför tabell i nästa kapitel](#))

Förövrigt ska noteras att nästan inga fiskerättsägare fiskar längre, att antal nätkortköpare har halverats sedan 2012, att årskortköparna för sportfiskekort är på samma nivå som senaste åren och att köpare av dagkort nu nått rekordsiffror, där Ifiskekort står för ungefär 30% av försäljning.

Uttag av matfisk relaterat till sannolik produktion

I vår skötselplan finns en diskussion om vilket uttag av fisk som görs i Molkomsjön och hur mycket uttag av fisk som sjön tål. Vi beräknade att det uttag som gjordes 2012 ligger klart under vad sjön

producerar. Detta baserades bland annat på enkäter till fiskerättsägare och årskortköpare av nätkort och sportfiskekort.

Vi bedömde att nettoproduktionen i Molkomsjön var i storleksordningen 7.5 ton fisk och att denna vikt skulle kunna antas delas lika mellan vad fåglar fångar (mestadels vitfisk) och vad fiskare fångar och tar hem (matfisk). Fiskeuttaget av mänskliga fiskare skulle uthålligt kunna vara mellan 3,5 och 4 ton fisk per år.

(I en mellansvenk sjö, så är enligt fiske-experters nettoproduktionen 10 – 20 kg per ha och år, Molkomsjön har en yta av 510 ha, dvs nettoproduktionen kan bedömmas vara i intervallet 5 – 10 ton per år).

Baserat på enkätresultat så antog vi att fiskare tog upp mellan 1.5 och 2 ton matfisk per år (huvudsakligen gös, gädda, abborre), dvs ungefär hälften av vad sjön tål för uthållig produktion.

Om liknande analys görs på fisket 2014 baserat på enkäter från 2012 men med uppjusterade medelvikter för hemtagna gösar och gäddor (matfisk) blir resultatet följande;

Kategori fiskare	Antal sålda kort – etc	Gös – antal	Gädda – antal	Abborre – antal	Lake - antal	Ål – antal	Total	Procent av totalt antal
Fiskerättsägare	24	69	24	280	3	0	376	7
Nätkortköpare	7	84	14	32	9	2	141	3
Sportfiskare – årskort	141	790	178	1415	0	0	2383	45
Sportfiskare – dagkort	255	255	51	1275	0	0	1581	31
Fiskare utan fiskekort mm	-	150	50	500	0	0	700	14
Totalt		1348	317	3502	12	2	5181	100
Bedömd medelvikt hemtagen fisk		Gös	Gädda	Abborre	Lake	Ål		
2012		0.8	1	0.1	0.7	0.8		
2014		1.2	1.5	0.1	1	0.8		
Bedömd totalvikt matfisk 2012		881	317	271	14	3	1486	
Bedömd totalvikt matfisk 2014		1618	476	350	12	2	2458	

Om dessa antaganden är rimligt riktiga så har uttaget av matfisk under 2014 varit ungefär 2500 kg (2458 kg) vilket ska jämföras med nettoproduktion cirka 3500 – 4000 kg. Nettouttaget ligger under nettoproduktionen (66% av nettoproduktionen) men gapet är mindre än vad vi redovisade i

skötselplanen. Enligt fiskinventeringarna 2010 och 2014 så har fiskmängden i sjön ökat, vilket kanske kan ses som en bekräftelse på att ovan antagande inte är alltför orimliga.

Det är mycket tydligt att sportfiskare (års och dagkort) nu helt dominerar uttag av fisk i sjön.

Fiskars känslighet för att bli upptagna och isläppta igen samt gösens rörelse mönster

En fråga som har under årets ställts är vad som händer när fångad-krokad fisk släpps tillbaka igen. Undersökningar i Sverige och i olika delar av världen har lett till liknande resultat, vilka innebär att den faktor som är viktigast för överlevnad är på vilket djup fisken krokas. Fiskar tål inte att snabbt förflyttas från djup till ytvatten. Om fisk krokas på vatten grundare än 10 meter är överlevnaden mycket hög. Jag kan tro att de flesta fiskarna i Molkomsjön är krokade i intervallet yta till 7 meters djup och att därmed faran är låg.

Undersökningar finns också speciellt på gös och hur de klarar att bli krokade och isläppta igen, med positiva resultat. Dock är det viktigt att krokade fiskar lossas varsamt från kroken och att den släpps tillbaka snabbt.

I Sverige är denna typ av undersökning genomförda Storsjön i Gästrikland (dvs inte Storsjön i Jämtland) under 2013.

I samma undersökning så har gösens rörelsemönster under sommarmånaderna undersökts genom att gösar försetts med sändare och därefter att deras position och hur den förflyttat sig registrerats.

Det visar sig att gösarna rör sig över stora ytor, dvs att de inte är stationära, inte minst stora gösar rör sig mycket. Med stor säkerhet gäller det samma för Molkomsjöns gösar, vilket skulle kunna innebära att samma gösar rör sig fram och tillbaka mellan Molkomslandens i norr till Norum i söder under Maj till Augusti is sin jakt på bytesfisk.

Nykrokad gös – ett av tävlingsbidragen i fototävlingen tagen av Malin Mossberg 13 år, Vientiane Laos

Fototävling

Under perioden slutet av April till slutet av Augusti så var vår fototävling under namn Molkomsjön öppen för inlämning av bidrag. Syftet med tävlingen var att stimulera Ortsbor och besökande eller förbipasserade inklusive ungdom att spendera tid ute och upptäcka värdet av natur, uteliv och fiske.

Tävlingen hade 2 klasser, Ungsdom under 16 år och Vuxna. Priserna bestod av presentkort i butikskedjor representerade i tex Karlstad.

Totalt fick vi in 63 tävlingsbidrag varav 11 i ungdomsklassen. En jury rangordnade bilderna och prisudelning skedde vid invigningen av Molkoms torg i September.

Resultat inklusive vinnarbilder finns på vår [hemsida](#).

Vi planerar nu en mobil utsällning , där vi tänker visa upp vinnarbilder och selektiva andra bilder samt annat av vårt kunskapsmaterial på;

- Graningeskolans utställningslokaler
- Åsvalla vårdhem
- Biblioteket
- Molkoms Folkhögskola
- Nyeds skola

Vinnarbilden i fototävlingens Vuxenklass tagen av Mårten Strandberg, Norrtälje

Alsterälvens Vattenråd

Jag har deltagit i 3 av de möten som arrangerats i den process som ska leda till att Rådet formellt är bildat med samma uppbyggnad som Klarälvens Vattenråd. Vi som förening har varit representerat i alla de 6 möten som hållits under året.

Det kan konstateras att de ambitioner som vi har uttryckt i vår skötselplan och vårt åtgärdsprogram, är viktiga komponenter i vad Rådet syftar till. Tillkommer gör inte minst de aspekter som syftar till kontroll och reglering av vattenflödet i hela vattensystemet. Mötena har varit mycket stimulerande därför att det finns så mycket kunskap och ideer utspridda bland förelrädare för

- den lokalbefolkning som är engagerad i skötsel av respektive sjö (från sjösystemets källsjöar ner genom Alstern),
- de företag som är engagerade i vattenreglering-kraftproduktion och
- myndigheter som driver processen (Kalstad kommun och Länsstyrelsen)

Det har varit mycket diskussioner och utbyten av ideer, som alla parter kunnat ta till sig och blivit medvetna om och som underlättar framtida skötsel av hela sjösystemet där Molkomsjön är en del.

Det har under mötena också bekräftats att MFVOF ligger i framkant vad gäller vattenvård och att våra ideer och åtgärder kan bli viktiga förebilder för skötsel av andra delar av sjösystemet.

Öring i Molkomsjön

Det finns sedan länge ett svagt bestånd av öring i sjön. Möjligen härstammar de från de öringar som sattes ut under mitten på 1970 talet (Brunnshytteöring). Vi ska vara rädda om de öringar vi har och formellt borde vi som indikation på detta förbjuda öringsfiske i de rinnade tillflöden som vi har.

Denna öring är tagen i sjön hösten 2013 – bild och fiskare - Pelle Elvgren, Molkom

Annat

Jag deltog som vanligt i Länsförbundets årsstämma, vilken 2014 hölls i Forshaga på Forshagaakademin. Förutom det formella, fick deltagarna lyssna på ett mycket intressant föredrag om gäddan samt fick förstås möjlighet att träffa funktionärer från andra föreningar i länet.

Jag deltog också i en sammankomst om laxens vandring i Forshaga, vilken organiserades av Klarälvens Vattenråd och där vi fick lära oss väldigt mycket om de lax och öringsarter som finns i Klarälven och ur man försöker stödja förnyring av önskade arter.

Jag har under året haft möjlighet att visa upp oss och berätta om vårt arbete genom presentationer etc vid

- Gubbfrukost för seniora nyedsbor på Hembygdsgården
- Karstad kommun styresemöte på Graningeskolan
- Invigningen av Molkoms Torg

Den årliga fisketävlingen gick som vanligt av stapeln vid Norum i månadskiftet Juni- Juli.

Deltagarantalet var ungefär som det brukar och vädret under eftermiddagen och kvällen var lite ruggigt med regn som dock avtog.

Sjösättningsrampen har varit flitigt utnyttjad under året, med ofta mer än en bil med trailor stående vid Graningebaden, där det finns gott om plats både för sjösättning och parkering.

I mitten av November så var det dags att ta upp bryggan vid rampen.

Så som ni förstår så har året 2014 varit väldigt händelserikt och intressant för föreningen. Vi har lärt oss mycket och fått positiv uppmärksamhet för vår verksamhet.

Det kan speciellt noteras att vi under året fått tydliga bevis på vad de klimatförändringar, (som nu diskuteras runt hela världen), kan ställa till med även på vår lokalnivå (ingen isläggning, långt utdragen sommar, skyfallsregn). Förhoppningsvis blir 2015 mera av ett normalår.

Till sist önskar jag alla med intresse förr Molkomsjön en riktigt god fortsättning på 2015, med bra naturupplevelser och fiske med Molkomsjön som bas.

8 Januari 2015

Calle Mossberg

Ordförande Molkomsjöns Fiskevårdsområdesförening